

Aan: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid (NCTV)
De heer P.J. Aalbersberg EMPM

Extern Wetenschappelijke
Betrekkingen

Koningskade 4
2596 AA Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.wodc.nl

Contactpersoon
Dr. G. Haverkamp

M 06 52877298
g.haverkamp@wodc.nl

nota

Aanbieding onderzoeksrapport

Datum
12-05-2021

Van
Directeur WODC
Datum/eindparaaf
12-05-2021

prof. dr. G.J.L.M. Lensvelt-Mulders

Ons kenmerk
3149

Bijlage(-n)
1: onderzoeksrapport

Concipiënt Dr. G. Haverkamp

Datum/paraaf

Bijgaand treft u aan het onderzoeksrapport: "Van Ouder op Kind. Een verkennende studie naar de intergenerationele overdracht van jihadistisch gedachtegoed binnen de gezinscontext". Dit rapport wordt u ter kennisneming aangeboden.

Het onderzoek werd in de periode juni 2020 tot maart 2021 uitgevoerd door mw. prof. dr. M. Liem, de heer D.J. Weggemans Msc, Mw. L. van Wieringen Msc en Mw. K. Krüsselmann Msc van de Faculteit Governance and Global Affairs van Universiteit Leiden.

Doelstelling

Doel van het onderzoek is het gesystematiseerd bundelen van bestaande inzichten in het fenomeen van intergenerationele overdracht van jihadistisch en extremistisch gedachtegoed binnen de gezinscontext. Dit onderzoek inventariseert de state of the art van de empirische literatuur betreffende intergenerationele overdracht van jihadistisch(en) overig extremistisch) gedachtegoed –wat weten we en wat weten we nog niet.

De resultaten en conclusies van het onderzoek

De hoofdvraag van het onderzoek is: Wat is er bekend over de aard en omvang van intergenerationele overdracht van jihadisme en andere vormen van extremistisch gedachtegoed? Deze vraag is beantwoord aan de hand van de onderstaande deelvragen.

1. *In welke mate is er in het algemeen sprake van intergenerationele overdracht van jihadistisch en extremistisch gedachtegoed? Wat is de prevalentie hiervan?*

Op basis van deze verkennende studie kunnen volgens de onderzoekers weinig harde conclusies worden getrokken over de mate waarin de intergenerationele overdracht van jihadistisch en extremistisch gedachtegoed in de praktijk

plaatsvindt. Hiervoor is volgens de onderzoekers de komende jaren meer (empirisch) onderzoek nodig. De in de systematische literatuurstudie geïncorporeerde kwantitatieve onderzoeken die dit aspect hebben bestudeerd, zijn veelal uitgevoerd in niet-westerse contexten. Hoewel op basis van deze studies kan worden verondersteld dat familieleden, waaronder ouderfiguren, inderdaad een belangrijke rol kunnen spelen bij de radicalisering van kinderen en/of hun besluit tot toetreding tot een extremistische organisatie, kunnen deze bevindingen niet zonder meer worden vertaald naar de West-Europese situatie. Dat ligt volgens de onderzoekers anders bij de interviews en gesprekken met experts en casusdeskundigen, wiens inzichten voornamelijk betrekking hadden op de Westerse context. Hier blijkt het gebrek aan systematische kennisvergaring omtrent dit fenomeen een probleem: zowel in de praktijk als in de wetenschap is het een opgave om gezinnen waar tenminste één ouder het jihadistische gedachtegoed aanhangt, goed in beeld te krijgen. Zo zijn jihadisten niet happig op (onderzoeks)aandacht in het algemeen, en zeker niet wanneer het de opvoedmethoden van jihadistische ouders betreft. Specifiek in Nederland valt het gebrek aan zicht op deze gezinnen bovendien toe te schrijven aan praktische bezwaren in de meldings- of handelingsbereidheid van professionals enerzijds, en ethische en juridische obstakels anderzijds. Dit belemmert kennisontwikkeling- en -uitwisseling tussen partijen die een relevante rol (zouden kunnen) spelen bij de signalering en preventie van intergenerationele overdracht, zoals gemeenten, scholen en maatschappelijk werkers. Dat betekent volgens de onderzoekers niet dat het geheel onmogelijk is om iets te zeggen over de prevalentie van de intergenerationele overdracht van jihadistisch gedachtegoed in Nederland. Hoewel systematische ervaring ontbreekt, geven vrijwel alle casusdeskundigen aan bekend te zijn met één of meer casussen waarin ouders vermoedelijk een aanzwengelende dan wel stimulerende rol hebben gespeeld in de jihadistische radicalisering van hun kinderen. Deze invloed lijkt over het algemeen aan één specifieke ouder toe te schrijven. Ook de geïnterviewde wetenschappers en radicaliseringsexperts achten de waarschijnlijkheid dat intergenerationele overdracht binnen extremistische milieus in brede zin plaatsvindt groot. Daarbij erkennen de respondenten dat de ervaring met en aandacht voor gezinssituaties waarin de overdracht van jihadistische denkbeelden speelt, de komende jaren mogelijk wel zal nemen. De jongste generatie Nederlandse jihadisten is over het algemeen pas net begonnen met het stichten van een gezin – en de tijd zal moeten uitwijzen hoe deze kinderen zich ideologisch zullen ontwikkelen.

Extern Wetenschappelijke
Betrekkingen

Datum
12-05 2021

Ons kenmerk
3149

2. *Hoe kan de intergenerationele overdracht van jihadistisch en extremistisch gedachtegoed worden verklaard? Welke mechanismen spelen hierbij een rol?*

Deze literatuurstudie heeft geleid tot een model van intergenerationele overdracht (zie: figuur 2 t/m 6), waarvan de relevantie in gesprekken met wetenschappers en praktijkdeskundigen is bevestigd. In dit model staat het gezinssysteem, bestaande uit ouders en hun kinderen, centraal. De dynamiek waarmee ouders hun kinderen beïnvloeden in hun ideologische ontwikkeling komt voort uit diverse mechanismen. In dit onderzoek hebben de onderzoekers deze mechanismen ingedeeld naar vijf categorieën.

In de eerste plaats hebben de onderzoekers *discursieve mechanismen* geïdentificeerd – welke betrekking hebben op verbale interacties tussen ouder en kind, waarmee gezinsleden de wereld om hen heen duiden. Hiertoe behoren bijvoorbeeld mechanismen van othering; een zwart-wit wereldbeeld; het gebruik van slachtoffernarratieven; de legitimering van geweld; en verwijzingen naar extremistische of radicale voorgangers in de familielijn. De tweede categorie mechanismen bevat zogenoemde *socio-spatiale elementen*. Hierbij vindt overdracht plaats doordat ouders hun kinderen weghouden van situaties waar zij mogelijk wel in contact zouden kunnen komen met tegengeluiden. In plaats daarvan worden deze kinderen geïntroduceerd in alternatieve sociale kringen waar zij wel aan de 'juiste' denkbeelden worden

blootgesteld. Socio-spatiale overdracht vindt bijvoorbeeld plaats door kinderen deel te laten nemen aan ideologische jeugdbewegingen; door hen 'kindertaakjes' bij het ouderlijk netwerk te laten vervullen; door hen mee te nemen naar belangrijke ideologische bijeenkomsten; of zelfs te verhuizen ten behoeve van de ideologie. De derde categorie heeft betrekking op de manieren waarop ouders continuïteit in hun ideologische beïnvloeding nastreven. Dit *temporele mechanisme* overlapt met de bovenbeschreven socio-spatiale dimensie, en komt tot uiting in onder meer thuisonderwijs en schoolselectie; partner- en vriendenselectie; mediaselectie; en sociale controle vanuit het ouderlijk netwerk. Mechanismen in de vierde categorie kunnen als *'moreel-educatief'* worden bestempeld. Dit zijn de mechanismen waarmee ouders het handelen van kinderen proberen te beïnvloeden en naleving van de gezinsideologie proberen af te dwingen. Dit gebeurt via beloningen en bestraffingen; het uitspreken van verwachtingen en aanmoedigingen; het gebruik van angstbeelden. Ook het feit dat ouders een (directe of indirecte) voorbeeldfunctie vervullen voor hun kinderen, kan hiertoe worden gerekend. Het vijfde en laatste mechanisme heeft betrekking op *symbolische vormen* van overdracht. Hierbij vindt overdracht plaats via het gebruik van onder meer attributen, decoratie, klederdracht en speelgoed die (elementen van) de gezinsideologie benadrukken. De gesprekken met wetenschappelijke experts en casusdeskundigen vullen deze categorisering van overdrachtsmechanismen op diverse punten aan. Zo wijzen de respondenten onder meer op het bestaan van specifieke socio-spatiale mechanismen binnen de Nederlandse jihadistische gemeenschap, in de vorm van deelname aan illegale 'garage-bijeenkomsten' en contact met gelijkdenkenden binnen de onlinesfeer. Daarnaast zien de respondenten onder ouders in deze gemeenschappen expliciete temporele mechanismen, zoals de inzet van gastouders en oppasouders uit het jihadistische netwerk, en strenge ouderlijke controle op de bewegingen van hun kinderen buitenshuis, middels telefoon en sociale media. Bovendien hebben de respondenten laten zien dat ouders zowel een passieve als een actieve rol kunnen spelen in het overdrachtsproces. De vooronderstelling dat ouders enkel op directe wijze invloed zouden uitoefenen op de ideologische vorming van hun kinderen, is in de gesprekken dan ook meermaals ontkracht. Ouders zouden hun denkbeelden vooral op passieve wijze op hun kinderen overdragen, zo stellen zij – bijvoorbeeld door het bekrachtigen van denkbeelden die kinderen zelfstandig (buiten de gezinscontext) hebben verworven, of via de intergenerationele overdracht van versterkende factoren op gezins- en gemeenschapsniveau. Dit aspect toont overlapping met de patronen die in een eerdere studie (Weggemans, Van der Zwan & Liem, 2018) naar voren zijn gekomen. In deze studie werd bijvoorbeeld gesproken over de 'latente rol' die familieleden, waaronder ouders, kunnen spelen met betrekking tot de uitreisbeslissingen van Nederlandse (ex-)Syriëgangers. Dit element kan volgens de onderzoekers in het kader van de huidige studie beter worden opgevat als een passieve houding van ouders ten opzichte van de (jihadistische) radicalisering van hun kinderen. In beide gevallen geldt dat ouders zich niet altijd actief mengen in de ideologische ontwikkeling van hun kroost, noch dat zij zich per definitie bewust zijn van de mogelijke negatieve gevolgen die hun toestemming of acceptatie van deze ontwikkeling teweeg kan brengen. Met de toevoeging van deze actieve-passieve lens vormen de interviews dan ook een belangrijke aanvulling op de literatuur, en nuanceren zij het model dat de onderzoekers in de literatuurstudie hebben ontwaard.

3. *Onder welke omstandigheden is intergenerationele overdracht van jihadistisch gedachtegoed in meer of in mindere mate het geval? Oftewel: wat zijn de risicofactoren en beschermende factoren die hier al dan niet aan bijdragen?*

De bovenbeschreven mechanismen staan niet op zichzelf. Zij worden volgens de onderzoekers beïnvloed door versterkende en verzwakkende factoren en interventies die zich buiten de invloedssfeer van het gezin in kwestie bevinden. Uit

Extern Wetenschappelijke
Betrekkingen

Datum
12-05 2021

Ons kenmerk
3149

de literatuur blijkt dat deze factoren zich zowel kunnen manifesteren op gezinsniveau, als op het niveau van individuele kinderen. In de kindertijd kunnen elementen zoals gender, leeftijd en cognitieve vermogens bijvoorbeeld invloed hebben op de mate waarin intergenerationele overdracht plaatsvindt. Op gezinsniveau vindt beïnvloeding indirect plaats via factoren zoals ervaringen van trauma en slachtofferschap, delinquentie of een migratie-achtergrond onder ouders. Het effect van deze factoren is echter lang niet altijd duidelijk en vermoedelijk zeer context-afhankelijk. Een simpele indeling in beschermende factoren en versterkende factoren zou volgens de onderzoekers deze complexiteit te kort doen. Ook wat betreft de factoren die met intergenerationele overdracht samenhangen zijn volgens de onderzoekers de interviews van belang gebleken, bijvoorbeeld door de toevoeging van een bredere maatschappelijke dimensie. De respondenten benadrukken, meer dan de literatuur, het belang van sociale trends in de duiding van intergenerationele overdrachtsprocessen binnen jihadistische milieus. Zo kunnen stigmatisering, discriminatie en buitensluiting van de jihadistische gemeenschap als geheel de isolationistische tendens van dergelijke gezinnen in de hand werken, en zowel wij-zij-denken als slachtoffergevoelens versterken. Het gebrek aan contact met andersdenkenden en de beperkte blootstelling aan alternatieve leefwijzen die hieruit volgen, evenals de bredere gevoelens van boosheid en frustratie die hiermee gepaard kunnen gaan, kunnen intergenerationele overdracht vervolgens bevorderen. Waarom dit maatschappelijke element in de gesprekken zo duidelijk naar voren is gekomen en in de literatuur niet, is volgens de onderzoekers niet geheel duidelijk. Mogelijk heeft het enerzijds iets te maken met de hedendaagse aandacht voor sociologische grondoorzaken van radicalisering, zoals buitensluiting en marginalisering (zie bijvoorbeeld Bull & Rane, 2019; Sparke, 2019), die ook in de Nederlandse praktijkwereld weerklinkt. Anderzijds zou ook het referentiekader van respondenten (dat wil zeggen, het kader waarin jihadistische overdrachtsprocessen binnen West-Europese en/of Nederlandse gezinnen centraal staat) hier aan bij kunnen dragen. In de geïncorporeerde literatuur ligt de focus immers veelal op gezinnen uit het Midden-Oosten, (Noord-) Afrika of Azië, waar buitensluiting op basis van afkomst vermoedelijk een minder prominente rol speelt. Daarnaast hebben de interviews met deskundigen laten zien dat uiteenlopende soorten gezinssystemen intergenerationele overdracht kunnen voortbrengen. Hoewel intergenerationele overdracht van radicale of extremistische denkbeelden in sommige gevallen samenhangt met factoren als huiselijk geweld of mishandeling, geldt dit zeker niet altijd. Intergenerationele overdracht kan immers ook langs de lijnen van loyaliteit en liefde ten opzichte van de ouders plaatsvinden, of juist via de hang naar rebellie en de behoefte zich af te zetten – waarbij kinderen mogelijk een extremere interpretatie van de ouderlijke ideologie aangrijpen. Dit laat volgens de onderzoekers zien dat intergenerationele overdracht geen éénduidig patroon lijkt te kennen – en dat het zich in veel verschillende gezinssystemen kan manifesteren. Desondanks zijn er redenen om aan te nemen dat de in het model geïdentificeerde factoren en mechanismen niet willekeurig over deze gezinnen verdeeld zijn. Integendeel: het onderzoek suggereert dat bepaalde risicofactoren mogelijk samenhangen met specifieke overdrachtsmechanismen, en vice versa. Voor de risicofactoren geldt eveneens dat er potentiële trends te ontwaren vallen. De onderzoekers hebben hier een eerste aanzet gedaan, aan de hand van een typologie met drie categorieën. Deze categorieën zijn vermoedelijk niet uitputtend noch wederzijds uitsluitend – en verdienen in toekomstig onderzoek nadere empirische toetsing. Desondanks vormen zij gezamenlijk een startpunt voor het in kaart brengen van de patronen die overdrachtsprocessen kunnen volgen. De factoren en mechanismen die uit deze studie naar voren komen, kunnen grofweg worden verdeeld in drie ideaaltypische overdrachtsclusters: (1) factoren en mechanismen in relatie tot de overdracht van (collectieve) trauma's; (2) factoren en mechanismen in relatie tot overdracht binnen instabiele/criminogene milieus; (3) factoren en mechanismen in relatie tot overdracht binnen stabiele/liefdevolle milieus.

Extern Wetenschappelijke
Betrekkingen

Datum
12-05 2021

Ons kenmerk
3149

In het eerste cluster van factoren en mechanismen staat de ervaring van collectief leed centraal. Gevoelens van slachtofferschap in de breedste zin van het woord domineren volgens de onderzoekers hier de radicale of extremistische gezinsideologie en de overdracht daarvan. Hierbij kan worden gedacht aan een vluchtelingen- of migratieverleden, maar ook aan negatieve ervaringen met politie of justitie, en stigmatisering of buitensluiting. Mogelijkerwijs ligt volgens de onderzoekers het feit dat het gezin zich geen onderdeel voelt van de bredere maatschappij, aan deze vorm van overdracht ten grondslag. Hieraan gekoppeld zijn specifieke, met name discursieve, mechanismen zoals slachtoffer-denken en othering-processen te koppelen. Onder deze mechanismen leren kinderen al vroeg dat zij deel uitmaken van een gemeenschap dan wel van een gezin dat ernstig te lijden heeft onder de daden of attitudes van een kwade 'Ander'. Dit vijandsbeeld (wij/zij) kan expliciet van aard zijn (zoals voor kinderen die opgroeien in een conflictgebied) of juist abstract (waarbij een gezin zich door de maatschappij als geheel of door 'het systeem' benadeeld voelt). Het tweede cluster omvat volgens de onderzoekers factoren en mechanismen die specifiek betrekking lijken te hebben op criminogene, instabiele of onveilige milieus. Gezinsleden zijn mogelijk betrokken bij criminaliteit of georganiseerde misdaad, vertonen psychopathologische kenmerken, of hebben anderszins moeite mee te draaien in de maatschappij. Ook middelenmisbruik, huiselijk geweld en mishandeling komt in deze categorie voor – evenals emotionele of fysieke verwaarlozing van kinderen. De overdrachtsmechanismen die hiermee corresponderen bevinden zich volgens de onderzoekers met name in de moreel-educatieve en symbolistische dimensie. Zo maken ouders een sterk onderscheid tussen goed en slecht gedrag, en manipuleren zij de gedachten van hun kinderen met angstbeelden, verwachtingen, straffen en beloningen. Ondanks de lage emotionele betrokkenheid van deze ouders bij het leven van hun kinderen tonen kinderen zich loyaal naar de ouders, en hopen zij op hun goedkeuring door de gezinsideologie zo secuur mogelijk op te volgen. De overdrachtdimensies in het derde en laatste cluster is volgens de onderzoekers van een geheel ander kaliber. Niet instabiliteit en criminaliteit staat hier centraal, maar juist loyaliteit en betrokkenheid. Dit zijn de factoren en mechanismen die zich voordoen in liefdevolle, warme milieus. Van verwaarlozing of mishandeling lijkt hier geen sprake, en ook een slachtoffernarratief ontbreekt. In plaats daarvan wenden ouders volgens de onderzoekers temporele en socio-spatiale mechanismen aan om de gezinsideologie op kinderen over te brengen – niet op basis van een vijandbeeld of op basis van traumatische ervaringen, maar omdat zij werkelijk geloven het beste met (de toekomst van) hun kroost voor te hebben. Kinderen zouden zich op hun beurt niet of nauwelijks afzetten tegen deze denkbeelden. Zij laten zich juist kenmerken door veilige hechtingspatronen en een vertrouwensband met hun ouders. De kinderen in kwestie internaliseren de gezinsideologie en maken dit onderdeel van hun eigen identiteit – schijnbaar zonder hierbij gevoelens van wrok of frustratie jegens hun ouders te koesteren. Dit cluster vormt een interessante aanvulling op de bestaande kennis van radicalisering, en staat haaks op de 'broken homes'-these die prevaleert in radicaliseringsstudies (zie bijv. Gielen, 2018; Weenink, 2015). Dat wil niet zeggen dat dit onderzoek deze benadering, die extremisme beschouwt als een product van gebroken gezinnen, geheel ontkracht. Integendeel: het tweede cluster van factoren en mechanismen dat in deze paragraaf ter sprake is gekomen, kan juist als onderbouwing worden beschouwd van deze 'gebroken gezinnen'-theorie. Desondanks suggereren de gesprekken met respondenten dat ook gezonde en stabiele gezinssystemen wel degelijk in staat zijn extremistische kinderen voort te brengen middels intergenerationele overdracht – en dat het aandeel van de extremistische gezinnen waarin deze 'cluster drie'-dynamiek speelt, wellicht zelfs groter is dan men momenteel veronderstelt.

4. *Wat zijn de lange termijn gevolgen van een succesvolle overdracht, op individueel niveau, groepsniveau en maatschappelijk niveau? Met welke*

interventies kunnen deze gevolgen en/of intergenerationele overdracht in zijn algemeenheid worden tegengegaan?

Extern Wetenschappelijke
Betrekkingen

Tot slot kan de succesvolle intergenerationele overdracht van extremistische denkbeelden volgens het model uiteindelijk tot verschillende uitkomsten of pathways leiden. De literatuur laat volgens de onderzoekers zien dat hoewel sommige kinderen inderdaad het gewelddadige pad kiezen – en zich bijvoorbeeld aansluiten bij een terroristische organisatie of uitreizen naar conflictgebieden – deze gedragscomponent bij anderen ontbreekt. Voor hen bestaat de overname van de gezinsideologie primair uit een internalisering van de ouderlijke denkbeelden en bijvoorbeeld de normalisering van geweld. Dit sluit de mogelijkheid niet uit dat sommigen van hen in hun latere leven alsnog de noodzaak kunnen gaan voelen om deze denkbeelden op gewelddadige wijze tot uiting te brengen. Longitudinaal onderzoek hiernaar ontbreekt volgens de onderzoekers, waardoor hier zeker in de jihadistische context nog weinig over te zeggen valt. Ook op de groep kinderen die de extremistische ideologie van hun ouders geheel niet overnemen, heeft volgens de onderzoekers het onderzoek helaas weinig zicht gekregen – doordat hier in wetenschappelijke zin nauwelijks casussen van bekend zijn. Desondanks suggereert deze studie dat er manieren zijn om de gevolgen van intergenerationele overdracht zowel in positieve zin als in negatieve zin te beïnvloeden, aan de hand van interventies. In zowel de praktijk als de literatuur is echter nog weinig bekend over de precieze werking van deze interventies, en de effectiviteit hiervan op langere termijn.

Datum
12-05 2021

Ons kenmerk
3149

Voorgenomen benutting

Het rapport zal mogelijk met een beleidsreactie aan de Tweede Kamer worden aangeboden en eventueel kan dit rapport als basis dienen voor vervolgonderzoek.

Openbaarmaking

Zes weken na aanbieding van het rapport door het WODC zijn de onderzoekers geheel vrij het rapport te publiceren en de publiciteit te zoeken. Gezien de datum van aanbieding is dat het geval 27 juni 2021. Indien het rapport niet vóór 27 juni 2021 openbaar is geworden, maakt het WODC het rapport op die datum openbaar op de website van het WODC.

Onderzoeksmethoden

In de literatuurstudie hebben de onderzoekers niet alleen naar de (schaarse) empirische literatuur over de overdracht van jihadistische denkbeelden gekeken, maar ook naar empirische studies over andere vormen van extremisme of radicalisme en sektarisme. In eerste instantie leverde de systematische literatuurstudie aan de hand van zoektermen meer dan 40.000 studies op. Hieruit hebben de onderzoekers uiteindelijk 58 (vooral kwalitatieve) studies geselecteerd, die specifiek betrekking hebben op ideologische overdracht van ouder op kind, waarvan 34 studies betrekking hadden op de overdracht van islamitisch-radicalisme en -extremisme, en 24 op de overdracht van andersoortige ideologieën, waaronder sektarisme en links- en rechts-radicalisme of -extremisme. Om meer zicht te krijgen op de situatie in Europa en specifiek Nederland, en als poging de beperkingen van de literatuur te ondervangen, is de literatuurstudie aangevuld met interviews met in totaal 19 respondenten – bestaande uit Nederlandse wetenschappelijke experts (N=4), internationale wetenschappelijke experts (N=5), en Nederlandse praktijkdeskundigen (N=10).

Evaluatie van het onderzoek

Dit onderzoek geeft een compleet overzicht en ordening van de wereldwijde beschikbare kennis over intergenerationele overdracht van jihadistisch gedachtegoed binnen de gezinscontext. De kanttekeningen die het merendeel van de radicaliseringsliteratuur ten deel valt, komt ook dit onderzoek toe. Zo ligt het

zwaartepunt bij casussen waarin intergenerationele overdracht ernstige consequenties (zoals terrorisme) heeft gehad en hebben de onderzoekers slechts beperkt inzicht gekregen in de gevallen waarin deze gevolgen zijn uitgebleven. Bovendien bestudeert dit onderzoek bij uitstek de unidirectionele (ouder-kind) relatie, hoewel er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat deze relatie in werkelijkheid complexer in elkaar zit. Het in dit rapport gehanteerde onderscheid tussen ouders als 'actieve radicaliseerders' en kinderen als 'passieve geradicaliseerden' is vanuit dat perspectief wellicht een beetje te simplistisch en ontkennt de rol die kinderen mogelijk zelfs in hun radicaliseringsproces hebben (zie ook: Qureshi, 2018; Weggemans, Van der Zwan & Liem, 2018).

Extern Wetenschappelijke
Betrekkingen

Datum
12-05 2021

Ons kenmerk
3149

Bezetting begeleidingscommissie

Het onderzoek werd, op verzoek van het WODC, begeleid door een commissie waaraan deelnamen: prof. dr. A.C. Liefbroer VU Amsterdam, Mw. dr. F. Geelhoed EUR Rotterdam, mw. dr. N. Immler UvH Utrecht, mw. Drs. U. de Wreede, NCTV, Min. JenV en dr. G. Haverkamp WODC.